

ת"פ 69345/07/17 - מדינת ישראל נגד טירן זון

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 69345-07-17 מדינת ישראל נ' זון (עציר)

בפני כבוד השופט יחיאל ליפשיץ
מדינת ישראל:

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי) המאשימה
נגד

טירן זון (עציר)

באמצעות בא כוחו - עו"ד ציון שמעון הנאשם

גזר דין

כללי

הנאשם, יליד 1996, הורשע על פי הודייתו בהריגתו של משה (קיקו) אשכנזי ז"ל (להלן: **המנוח**) וכן בעבירות נלוות נוספות. הנאשם הרג את המנוח בדקירות סכין במהלך קטטה שהתרחשה ב"מסיבת טבע" ביער אליקים סמוך ליוקנעם, ביום 24.6.17 (להלן: **יום האירוע**). הנאשם הודה במיוחס לו לקראת סוף פרשת התביעה ובמסגרת הסדר טיעון שכלל את תיקון עובדות כתב האישום ולא כלל הסכמות לעניין העונש.

עיקר עובדות כתב האישום המתוקן

בין הנאשם לבין המנוח, יליד 1994, התקיימה היכרות על רקע שהייה משותפות במסיבות המכונות "מסיבות טבע" שנערכו באתרי טבע שונים בארץ. ציון, כי האחים א.ב. (יליד 2001) ומ.ב. (יליד 1998) היו חבריו של המנוח.

מספר שבועות עובר ליום האירוע, נתגלע סכסוך בין הנאשם למנוח על רקע חוב כספי שלטענת הנאשם המנוח חב לו. על רקע אותו סכסוך, איים הנאשם על המנוח באמצעות מסרונים ששלח לטלפון הסלולארי של המנוח. כך, ביום 5.6.17 איים הנאשם על המנוח בכתבו **"יא ילד זין אני מזיין אותך ישרמוטה..אני יפתח לך תחת"**. ביום 15.6.17 איים הנאשם על המנוח בכתבו **"הסיפור הזה מת אני ממך לא רוצה כבר כסף רוצה דם"**. ביום 18.6.17 איים הנאשם על מנוח בכתבו **"מסיבה הבאה צא עם איזה סכין עליך משהו"** וביום 22.6.17 איים הנאשם על המנוח, בין היתר, כך **"שומע קיקו תביא...היום כסף קח בחשבון אם אין כסף אני מבחינתי בא לדקור אותך היום..קח את זה לאן שאתה רוצה"** וכתב **"...אני מצדי שאחד יעצר היום אחד לבית חולים קח את זה ככה"**. ביום 22.6.17 (המועד בו נשלחו מסרונים האחרונים לעיל) נפגשו הנאשם והמנוח במסיבת טבע ביער קנדה שלידי ירושלים. במהלך המסיבה אמר הנאשם לא', שהיתה חברתו של המנוח, כי **"אם מישהו חייב כסף וצוחק לך בפנים הוא ישלם על כך בחיים"**. בנוסף, התבטא הנאשם בפני חבריו של המנוח, בקשר לסכסוך, כי הוא **"רוצה דם"** וכי **"זה לא יגמר"**.

ביום 24.6.17 החל משעות הבוקר, התקיימה מסיבת טבע ביער אליקים אליה הגיע הנאשם בשעות הצהריים. לאחר הגעתו, אמר הנאשם לחברו כמאל כי המנוח חייב לו כסף ואם הוא לא יחזירו - ידקור אותו.

סמוך לשעה 18:00, הגיע המנוח למסיבה יחד עם חבריו - האחים א.ב. ומ.ב., עם אביהם של האחים לעיל ששמו שמעון, וכן עם שני חברים נוספים. במהלך המסיבה התבטא הנאשם בפני שמעון כי אם המנוח לא יחזיר לו את החוב, הוא יפגע בו. סמוך לשעה 22:00, הגיע הנאשם למקום בו ישבו המנוח, א.ב. ואנשים נוספים. הנאשם נשא על גופו סכין אותה הסליק בכיס מכנסיו שאורך להבה כ 12 ס"מ (להלן: **הסכין**). במהלך המפגש בין הנאשם למנוח, דרש הנאשם מהמנוח כי ישלם את חובו ומשהשיב המנוח כי לא ייתן לו כסף, איים הנאשם כי לא יעזוב את המקום מבלי לקבל את הכסף, ויהי מה. כל אותו זמן שפשף הנאשם את כיס מכנסיו והסתכל לצדדים. לאחר המתואר לעיל, החל הנאשם ללכת מהמקום, אולם א.ב. קרא לו לחזור על מנת לשוחח עמו. הנאשם וא.ב. התרחקו מהמקום, כשעוד לפני כן העביר המנוח לא.ב. בהיחבא כלי רב שימושי ובו אולר כשהוא במצב מקופל (להלן: **האולר**) וא.ב. הניחו בכיס מכנסיו. מיד בסמוך לאחר שהנאשם וא.ב. התרחקו מהמקום והחלו לשוחח ביניהם, הגיע המנוח בריצה למקום בו עמדו השניים לעיל כשהוא אוחז בקבוק זכוכית בידו והיכה באמצעותו את הנאשם בראשו. הנאשם, המנוח וא.ב. החלו להתקוטט ביניהם ובשלב מסוים החל הנאשם לרוץ ואחריו המנוח, א.ב. ושניים נוספים. במהלך הקטטה, שהמשיכה, דקר הנאשם את המנוח בעוצמה דקירה אחת באמצעות הסכין, בעומק של בין 10 ל 12 ס"מ, ברביע השמאלי עליון של בטנו. בנוסף, דקר הנאשם את א.ב. בשכם שמאל ואת מ.ב. באמת יד שמאל. כמו כן, הנאשם עצמו נדקר על ידי א.ב. פעמיים בפלג גופו העליון, באמצעות האולר.

בעקבות המתואר לעיל, התמוטט המנוח על האדמה. הנאשם והמנוח פונו ברכבים על ידי באי המסיבה לתחנת דלק בצומת אליקים ובמהלך הפינוי נפטר המנוח כתוצאה מאיבוד דם. כתב האישום תיאר את הפציעות והחבלות שגרם הנאשם למנוח, לא.ב. וכן מ.ב. וכן תיאר את הפציעות והחבלות שנגרמו לנאשם כתוצאה ממעשיו של א.ב. (שני פצעי דקירה בפלג גוף עליון, פצע דקירה נוסף וכן פצעי שפשוף ושריטה בגופו). עוד תואר, כי במהלך התקופה בה היה עצור, איים הנאשם במספר הזדמנויות על א.ב.

בגין מעשיו לעיל, הורשע הנאשם בעבירות הבאות: **הריגה**, לפי ס' 298 **לחוק העונשין**, תשל"ז - 1977 (להלן: **החוק**); **חבלה חמורה בנסיבות מחמירות**, לפי ס' 333+335(א)(1) לחוק, בגין החבלות שגרם למ.ב.; **פציעה בנסיבות מחמירות**, לפי ס' 334+335(א)(1), בגין פציעתו של א.ב.; **החזקת סכין שלא כדין**, לפי ס' 186 (א) לחוק; **ואיומים**, לפי ס' 192 לחוק.

תסקיר נפגעי העבירה וראיות הצדדים לעונש

בעניין משפחת המנוח הוגש, לפי ס' 187 (ב1) **לחוק סדר הדין הפלילי** [נ"מ], תשמ"ב - 1982, תסקיר נפגעי עבירה. משפחתו הגרעינית של המנוח מונה זוג הורים, אחות ילידת 90, אח יליד 98 המשרת בצבא וכן אחות ילידת 2006. המנוח, כאמור, היה יליד 1994 ותואר על ידי בני המשפחה כנער דומיננטי, כובש, בעל שמחת חיים, ערכי ושאהב לעזור לזולת. עוד תואר המנוח כמי שהכניס אור לבית והיה מקור לגאווה ותקווה עבור בני המשפחה. בני המשפחה תיארו את קבלת הבשורה המרה ואת השפעת הדבר עליהם. ניתן לסכם זאת בקיצור נמרץ בכך שחיי המשפחה וחיוו של כל אחד מבני המשפחה השתנו ללא הכר, הדבר גרם לטלטלה רגשית והשפיע קשות על כלל מישורי התפקוד - הרגשיים, היחסיים בתוך המשפחה, התעסוקתיים, ועוד. בני המשפחה ציינו כי ההליך המשפטי היה קשה והכניס אותם לטלטלה רגשית, הדגישו את כעסם כלפי הנאשם והביעו תקווה שעונשו יהיה חמור בהתאם למעשיו.

מטעם המאשימה הוגש פלט הרישום הפלילי של הנאשם. לחובת הנאשם הרשעות מבית המשפט לנוער - ב 2011 נדון ל 4 חודשי מאסר בגין עבירות אלימות ורכוש אותם ריצה בעבודות שירות, בשנת 2013 נדון ל 15 חודשי מאסר בגין עבירות סמים ובשנת 2014 נדון למאסר על תנאי בגין הרשעתו בניסיון הפרעה לשוטר במהלך מילוי תפקידו.

מטעם הנאשם הוגש תיעוד רפואי אודות פציעתו במהלך האירוע וכן הוגש תיעוד בנוגע למצבה הכלכלי של אם הנאשם (מתקיימת מקצבת הבטחת הכנסה) ושל הנאשם (הוגשו מסמכים אודות חובותיו בהוצל"פ). בנוסף, העידה לזכותו שכנתו, הגב' נ.ד., שמסרה כי הוא נהג לעזור לה בהובלת מצרכים ובתיקונים בביתה.

טיעוני הצדדים לעונש

המאשימה היתה ערה למורכבות האירוע ולכך כי מותו של המנוח היה תוצאה של קטטה שכל הצדדים שנטלו בה חלק לא טמנו ידם בצלחת, נקטו באלימות והיו אחראים לה במידה כזו או אחרת. המאשימה הפנתה, מחד, לעובדות כתב האישום המתוקן ולכך כי הנאשם עמד במהלך הקטטה לא רק מול המנוח אלא גם מול א.ב. ובהמשך גם מול אחרים. זאת ועוד, במהלך הקטטה נפצע הנאשם מדקירותיו של א.ב. שהחזיק בידו אולר אותו קיבל מידי המנוח. יחד עם זאת, נטען שיש לבחון את הנתונים לעיל לצד נתונים נוספים העומדים לחובת הנאשם. בהקשר זה, הפנתה המאשימה לכך כי מדובר בנאשם שדקר את המנוח בסכין אותה הביא עמו לאירוע ולאחר מסכת איומים ארוכה וקשה שכוונה כלפי המנוח. עוד הפנתה המאשימה לכך כי הנאשם דקר במהלך הקטטה גם את א.ב. ואת מ.ב. וכן איים על א.ב. כאשר השניים היו עצורים. המאשימה נתנה דגש לכך כי המנוח היה אדם צעיר שחיוו נקטעו בראשיתם ומותו גרם פגיעה קשה וממשית במשפחתו. הנאשם פגע אם כן ובמידה המקסימלית בערך המוגן של קדושת החיים. המאשימה הדגישה כי גם אם האירוע האלים החל בתקיפת הנאשם על ידי המנוח, לא ניתן להתעלם כי זו לא היתה בחלל ריק אלא קדמה לה התנהגות מילולית אלימה מצד הנאשם. הכוונה למסרונים ולמסרים בוטים וקשים בהם "הודיע" הנאשם למנוח כי ידקור אותו וכי האחרון עשוי לשלם על כך בחייו, כפי שבסופו של דבר אכן התרחש לצערנו. גם ביום האירוע התבטא הנאשם באופן אלים כלפי המנוח ואם לא די בכך, במפגש שהוביל לאירוע האלים נשא הנאשם על גופו סכין והתנהל בצורה מעוררת חשד בכך ששפשף את כיס מכנסיו והסתכל לצדדים. עוד הפנתה המאשימה לכך כי גם בתקופת מעצרו כאשר היה בחזקת המשטרה ונחקר על האירוע במהלכו מצא המנוח את מותו, המשיך הנאשם לנקוט בשפה אלימה בכך שאיים על א.ב. נתונים אלה מלמדים כי מדובר במי שהתנהלותו הכוללת הינה אלימה ונטולת רסן ולכן יש להשית עליו עונש משמעותי. כלל הנתונים והשיקולים לעיל, אשר מושכים לכיוונים נוגדים, הובילו את המאשימה למסקנה כי מתחם העונש ההולם צריך לנוע במקרה דנן בין 5 ל 10 שנות מאסר.

לגבי הנסיבות שאינן נוגעות לביצוע העבירה, הפנתה המאשימה לעברו הפלילי של הנאשם, שחרף גילו הצעיר יחסית, כבר ריצה, עוד כקטין, שתי תקופות מאסר. בנוסף, הפנתה המאשימה לנתונים שעלו מתסקיר נפגעי העבירה מהם עולה כי עולמה של משפחת המנוח חרב עליה. המאשימה הפנתה לכך כי הודיית הנאשם הגיעה רק לקראת סוף פרשת התביעה. בשים לה לכלל הנתונים לעיל, עתרה המאשימה לקביעת עונש במתחם שצוין לעיל, מאסר על תנאי וכן פיצוי למשפחת המנוח.

מנגד, הפנה בא כוח הנאשם לכלל הנתונים שיש בהם להקהות מחומרת נסיבות האירוע, חרף תוצאתו הנוראה והטראגית. נטען, כי מבלי להקל ראש באיומים בהם נקט הנאשם כלפי המנוח, מדובר בסופו של דבר, באיומים בלבד. במילים אחרות, דווקא האיומים החוזרים והנשנים שכוונו כלפי המנוח הצביעו שמדובר בלא יותר באיומי סרק שמעולם לא מומשו ולא היתה מצד הנאשם כל כוונה לממשם. זאת ועוד, נטען שהנאשם פגש לא פעם במנוח אך מעולם לא התפתח ביניהם אירוע אלים וגם כאשר ניגש הנאשם אל המנוח וחבריו דקות לפני האירוע בו מצא האחרון את מותו, לא נקט הנאשם באלימות כלפיו. הנאשם אמנם דרש את כספו מהמנוח אך משפנייתו נענתה בשלילה, פנה לאחור והחל ללכת מהמקום מתוך כוונה "לנתק מגע". אלמלא בחרו המנוח וחבריו לתקוף את הנאשם, היה גם אותו אירוע מסתיים כפי שהסתיימו כלל המפגשים הקודמים בין השניים, היינו בלא כלום. לגבי האירוע האלים עצמו, הפנה בא כוח הנאשם לכך כי

המנוח וחבריו היו אלה שנקטו ראשונים באלימות כלפי הנאשם והוא זה שמצא את עצמו בנחיתות מספרית, בודד אל מול מספר בחורים חסונים שתקפו אותו. זאת ועוד, המנוח היה זה שהחל במעשה אלים פיזית כלפי הנאשם בכך שחבט בראשו של האחרון בעזרת בקבוק זכוכית שהחזיק בידו והכל לאחר שמסר לא.ב. את האולר. הודגש, כי לאחר שהוכה בראשו באמצעות הבקבוק, ניסה הנאשם להימלט והקטטה התרחשה רק משום שהמנוח וחבורתו לא אפשרו לו לעשות כן ואז התרחשה הקטטה במהלכה המנוח, א.ב. ושניים נוספים נקטו באלימות. צוין, כי גם אם הנאשם נקט באלימות ואף דקר את המנוח ושניים נוספים, גם הוא עצמו נדקר בפלג גופו העליון, כאשר דקירה אחת לא היתה רחוקה מלהביא עליו סכנת חיים. לגבי דקירת הנאשם את המנוח, נטען כי מבלי להפחית מחומרתה מדובר בדקירה בבטן, ולא, לדוגמה, בחזה או בצוואר, והכל כאמור תוך כדי קטטה. לאחר שהפנה לפסיקה רלוונטית לטעמו ובשים לב לנתוני המקרה, עתר בא כוח הנאשם לקביעת מתחם שבין 9 חודשים לשנתיים מאסר בפועל.

לעניין הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הפנה בא כוח הנאשם לכך כי הודיית הנאשם באה בהזדמנות הראשונה מבחינתו. במילים אחרות, הנאשם הודה במיוחס לו מיד לאחר שכתב האישום תוקן באופן שתאם את שהתרחש בפועל ולאחר שנשמעו חלק מהראיות שהובילו את הצדדים לאותו תיקון. זאת ועוד, בא כוח הנאשם הפנה לאופן הענייני והממוקד שבו נוהל הדיון עד להשגת הסדר הטיעון. בנוסף, הפנה בא כוח הנאשם לנתונים שעלו עוד במסגרת שמיעת הראיות וזאת ביחס לאופן הפסול שבו נגבתה אמרתו הראשונה של הנאשם, סמוך לאחר שהובא לבית החולים כשהוא פצוע וכואב. וביתר פירוט - הנאשם ביקש להתייעץ עם עורך דין ואף נקב בשמו, אך החוקר התעלם מכך, המשיך לחקור אותו ובכך פגע בזכותו להליך הוגן. בשים לב כלל הטיעונים לעיל נטען כי יש להסתפק בימי מעצרו של הנאשם.

דין ומסקנות

שוב מגיע לפתחו של בית המשפט מקרה במהלכו ננעצה סכין בגופו של אדם והובילה למותו. במקרה דנן, מצא את מותו משה (קיקו) אשכנזי ז"ל, בן 23 שנים במותו, צעיר בראשית חייו שהותיר משפחה כואבת והמומה. הנאשם הוא זה שאחראי לנטילת חייו של המנוח ולפגיעה בערך החשוב מכל של קדושת החיים.

בע"פ 9422/11 דהן נ' **מדינת ישראל** (3.7.13), צוין בהקשר זה כך:

"דומה, כי כבר נאמר כל שניתן על הקלות הבלתי נתפסת בה נגדעים בארצנו חיי אדם, ולא נותר אלא לחזור על הדברים. חילופי דברים וסכסוכים של מה בכך מובילים במקרים רבים מדי ובמהירות גדולה מדי לשליפת כלי נשק, קר או חם, או לנקיטה במעשי אלימות קטלנים. יתרה מכך, לעיתים נדמה שחל פחות בלתי נסלח ובלתי נסבל בערכם של חיי אדם. בראש ובראשונה עלינו לשוות לנגד עינינו את המנוח שחייו קופדו בנסיבות שאין להשלים עימן, ולהגנה על ערך החיים וקדושתם שמור משקל משמעותי ביותר במלאכת הענישה."

יחד עם זאת, בבואו של בית המשפט לגזור את העונש עליו ליתן את הדעת למכלול רחב של שיקולים, חלקם סותרים.

העבירה העיקרית בה הורשע הנאשם הינה הריגה, והעונש המרבי הקבוע בצידה הינו 20 שנות מאסר.

בע"פ 3490/13 **סורי אברהים נ' מדינת ישראל** (19.8.15), צוין כי:

"... לא בכדי העונש בגין עבירת ההריגה נע בין עשרים שנות מאסר לבין היעדר קביעת עונש מינימום על ידי המחוקק. עבירת ההריגה מתחילה ברמת מוות ברשלנות פלוס, ומסתיימת בעבירת רצח מינוס. חשוב להתמקד בנסיבות" (פסקה 5 לפסק הדין, ההדגשה אינה במקור - י.ל.).

בענייננו, גדרו הצדדים את עובדות המקרה בכתב האישום המתוקן ועיון בו מעלה תמונה מורכבת. מחד, אין חולק כי לפתחו של הנאשם מוטלת אשמה ואחריות לא רק לאירוע האלים עצמו שבמהלכו מצא

המנוח את מותו אלא גם לרקע ולנסיבות שהובילו לו. כמפורט בהרחבה בכתב האישום המתוקן, בתקופה שקדמה לאירוע איים הנאשם על המנוח - אם במשלוח מסרונים למנוח ואם בהעברת מסרים באמצעות אחרים - כי ידקור אותו. הנאשם אף איים על המנוח כי ישלם בחייו משום שלא החזיר את החוב לו טען הנאשם. מדובר במסרים קשים ואלימים מאין כמותם - בראש ובראשונה בתוכנם אך גם ברצף שבו נשלחו ושהעידו כי הנאשם לא "נרגע" וזעמו לא שכח. בהמשך, אפנה למקרים שונים בהם הורשעו נאשמים בעבירת הריגה כדי ללמוד על מדיניות הענישה הנהוגה. בחלק מאותם מקרים נזקפה לזכות הנאשמים העובדה כי הם נקלעו שלא בטובתם לאירוע "שנכפה" עליהם. בענייננו, מדובר במקרה הפוך, במובן זה שיש לזקוף לחובת הנאשם את הרקע לאירוע - מבחינת אשמו המוסרי והמשפטי ואת התנהגותו הפסולה, אשר שללו את התקיימות סייג ההגנה העצמית וזאת אף מבלי להידרש ליתר תנאי הסייג. אשמו ואחריותו של הנאשם לעצם התרחשות האירוע ברורים ומובהקים, בשים לב לרצף המסרים האלימים שהעביר הנאשם למנוח, כמבואר לעיל וכן להתנהגותו עובר לאירוע עצמו.

מנגד, כאשר מתמקדים, בבחינת "זום אין" בשניות שקדמו לדקירתו של המנוח, אין מנוס מלהגיע למסקנה כי גם המנוח וחבריו לא טמנו ידם בצלחת, בכך שהם היו אלה שהחלו באלימות הפיזית שהופנתה כלפי הנאשם. כאמור, הנאשם אכן ניגש למקום בו ישבו המנוח, א.ב. ואנשים נוספים כשהוא נושא על גופו סכין, דרש מהמנוח כי ישלם את חובו ואף איים עליו, אך יש לזכור כי הנאשם הגיע למקום לבדו והיה בנחיתות מספרית מובהקת. הנאשם אף לא הוציא את הסכין ולא הראה אותה לאיש, הגם שאין חולק שהתנהג בצורה מחשידה בכך שמישש את כיס מכנסיו. בהמשך, החל הנאשם ללכת מהמקום ולהתרחק, ואז קרא לו א.ב. לחזור על מנת לשוחח עמו. משמע, הנאשם בחר להתרחק מהמנוח וחבורתו. בהמשך, התרחקו הנאשם וא.ב. מהמקום כשעוד לפני כן העביר המנוח לא.ב. בהיחבא אולר מקופל. מיד בסמוך לכך, כאשר הנאשם וא.ב. שוחחו ביניהם, רץ המנוח לעבר הנאשם והיכה בראשו באמצעות בקבוק. במילים אחרות, חרף נתוני ה"מאקרו" העומדים באופן מובהק לחובת המערער (האיומים כלפי המנוח כפי שתואר לעיל ועצם הגעתו של הנאשם לעבר המנוח וחבריו), בחינת השניות האחרונות לאירוע, מעלה כי הנאשם היה זה שהותקף תחילה, על ידי המנוח וחבריו. זאת ועוד, מכתב האישום המתוקן עולה, כי בשלב מסוים החל הנאשם לרוץ מהמקום, אך המנוח, א.ב. ושניים נוספים רדפו אחריו ובהמשך המשיכה ההתקוטטות, במהלכה (ולא בהכרח בסדר הכרונולוגי שלהלן) דקר הנאשם את המנוח בעוצמה דקירה אחת באמצעות הסכין בבטנו וכן דקר את א.ב. בשכם שמאל ואת מ.ב. באמת יד שמאל. גם הנאשם עצמו נדקר על ידי א.ב. פעמיים בפלג גופו העליון, באמצעות האולר אותו החזיק האחרון. הובהר, כי הנאשם אינו זכאי לסייג ההגנה העצמית (הנאשם אישר זאת מפורשות בעצם הודייתו וכן במסגרת הטיעונים לעונש), אך מהאמור לעיל עולה כי האירוע בכללותו היה אלים מצד כלל הצדדים וכפי שהובהר לעיל, הנאשם מצא את עצמו - הגם שיש לו אחריות להשתלשלותו הכוללת של האירוע ותוך שצוין כי גם הוא היה מצויד בסכין - נאבק עם מספר אנשים וגם הוא עצמו נדקר בחזהו. משכך, מדובר בתמונת מציאות מורכבת ושאינה חד ממדית. מאליו יוצא, כי תהיה לכך משמעות של ממש לעניין העונש.

לעניין מדיניות הענישה הנוהגת, רלוונטיים מקרים בהם הורשעו נאשמים בהריגה במהלכו של אירוע אלים, כשגם לצד השני היה חלק, כזה או אחר, בעצם התרחשותו ובאחריות לו. יש ליתן את הדעת אם כן למכלול נסיבות ונתונים - הרקע לאירוע, ה"הכנות" שעשה (אם עשה) כל צד באירוע (הצטיידות בסכין או בכלי אחר), מספר המעורבים באירוע, מידת האשם של כל צד, מידת הקרבה לסייג ההגנה העצמית, מספר ומיקום הדקירות, ועוד. בחלק מהמקרים להלן הובאו נתונים קלים מענייננו ובחלקם חמורים יותר. אלה גם אלה יהיו לעזר בקביעת המתחם.

בת.פ. (מחוזי חיפה) 54435-09-16 **מדינת ישראל נ' תייר** (16.7.17), נדון מקרה בו דקר הנאשם את המנוח בסמוך למסעדה. תואר, כי האירוע התחיל בתוך מסעדה ולנאשם הייתה "תרומה" לתחילת האירוע. בהמשך, יצא הנאשם את המסעדה ובהמשך התפתח עימות עם חבורה שבאה לסייע לצד השני, הנאשם ניסה להימלט מהחבורה כאשר שלושה רדפו אחריו כשאחד מהם מצויד בקרש ואחר השליך לעברו בקבוק. במהלך העימות התפתח מגע בין הנאשם לרודפיו. אחד מהם הניף קרש לעבר הנאשם, הנאשם הניף סכין (שלא הובהר כיצד הגיעה לידו) לעבר מי שהניף לעברו את הקרש ואז פגע בצווארו המנוח והרגו. נקבע מתחם שבין 18 חודשי מאסר ל 5 שנות מאסר, ועונשו של הנאשם הועמד על שנתיים מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי בסכום של 75,000 ₪, והכל בשים לב לנתוניו (צעיר ללא עבר משמעותי, תסקיר חיובי והודאה בטרם שמיעת מלוא הראיות).

בת.פ. (מחוזי חיפה) 5664-11-11 **מדינת ישראל נ' הררי** (7.4.13), נדון מקרה בו שני אנשים התעמתו, הנאשם הגיע למקום וניסה להרגיע את הרוחות. בעקבות כך, הגיע המנוח למקום ואף הוא התערב בעימות. בהמשך, הוחלפו האשמות וקללות בין הנוכחים, המנוח נתן מכה לנאשם ובין השניים החלו דחיפות במהלך דקר הנאשם את המנוח בבטנו באמצעות סכין שהגיעה לידו. המנוח הובהל לבית חולים ונפטר שם למעלה משבועיים לאחר האירוע בעקבות כשל רב מערכתי שנגרם מזיהום שהתפתח בבית החולים. בית המשפט הפנה לכך כי הנאשם לא תכנן את המעשה, לא היה קשור לעימות ולא הגיע למקום עם סכין. עוד צוין, כי המנוח היה זה שהפעיל אלימות ראשון כלפי הנאשם. המתחם נקבע בין 4 ל 9 שנות מאסר ועונשו של הנאשם נקבע על 48 חודשי מאסר (צעיר נעדר עבר פלילי). במסגרת ערעור על קולת העונש, הוחמר העונש והועמד על 56 חודשים, בשים לב להסכמת המאשימה כי הזיהום שהתפשט היווה את אחד הגורמים למוות (ע"פ 3585/13 **מדינת ישראל נ' הררי** (26.4.15)).

בת.פ. (מחוזי ת"א) 40049/07 **מדינת ישראל נ' קברייזקי** (19.9.07), נדון עניינו של נאשם, יליד 1932, שהתגורר בשכנות למנוח. ביום האירוע נפגשו השניים ברחוב ובמהלך שיחה ביניהם דחף המנוח את הנאשם ואף הורה לו לא לשוב יותר לביתו. הנאשם הלך בעקבות המנוח בניסיון לברר את פשר ה"הוראה" לעיל ואז תקף המנוח את הנאשם באגרופים ודחיפות וכאשר השניים היו צמודים אחד לשני, שלף הנאשם סכין שהיתה בכיס מעילו ודקר את המנוח בחזהו, דבר שהוביל למותו. בית המשפט הפנה להתנהגותו של המנוח - ה"הוראה" שנתן לנאשם שלא לשוב לביתו והתנהגותו האלימה כלפיו. בשים לב לכלל הנתונים נדון הנאשם ל 5 שנות מאסר בפועל.

בת.פ. (מחוזי ת"א) 4024/09 **מדינת ישראל נ' ירקוני דוד** (6.5.2009), הורשע הנאשם בהריגת אחיו לאחר שבין השניים פרץ ויכוח מילולי על רקע התמכרות המנוח לסמים. במהלך הוויכוח נכנס המנוח לחדרו של הנאשם, היכה אותו ויצא את החדר. הנאשם נטל סכין, נכנס לחדרו של המנוח, התקרב לעבר המנוח כשבידו הסכין וכאשר הלה היטה את גופו לעבר הנאשם נעץ אותה האחרון בבטנו של המנוח. מיד לאחר מכן, ניסה הנאשם לעצור את הדימום שפרץ מגופו של המנוח והזעיק עזרה. גזר הדין הפנה למערכת היחסים המורכבת של האחים על רקע התמכרות המנוח לסמים ובכלל זאת לאלימות שבה נהג המנוח כלפי בני משפחתו, לניסיונות הנאשם לסייע למנוח במהלך השנים, לכך כי הוא נעדר עבר פלילי, למצבו הנפשי ולהודייתו במיוחס לו. הודיית הנאשם היתה במסגרת הסדר במסגרתו הומרה עבירת הרצח להריגה והמאשימה הגבילה עצמה לטיעון של 9 שנות מאסר. בית המשפט גזר את דינו של הנאשם ל 7 שנות מאסר בפועל.

בע"פ 3490/13 **סורי אברהם נ' מדינת ישראל** (19.8.15), נדון עניינו של מי שהיה מצוי בסכסוך ממושך עם המנוח. עובר לאירוע הרלוונטי, יצא המערער את ביתו כשהוא חמוש כמנהגו בסכין. כשחלף על פני

המנוח, הוא ירק לעבר המנוח והאחרון קילל את המערער. המערער המשיך בדרכו בעוד המנוח פנה לקיוסק סמוך שהיה בבעלותו, לקח משם מברג והחל ללכת אחר המנוח. בהמשך, התפתח אירוע אלים בין השניים במהלכו דקר המערער את המנוח 4 דקירות. בית המשפט המחוזי גזר על המערער 9 שנות מאסר ובמסגרת הערעור הופחת העונש ל 7.5 שנים בשים לב כי המנוח היה זה שהחל באלימות הפיזית והוא שרדף אחר המערער עם כלי נשק אפשרי בידו.

בע"פ 6095/10 **חאג' יחיא נ' מדינת ישראל** (18.7.12), נדון עניינו של מי שעבד בדוכן מזון סמוך לבית משפחתו. למקום הגיעו 3 בחורים שיכורים, איימו עליו, תקפו אותו בכך שסטרו לו ולאחר מכן נכנסו לביתו ותקפו את אמו ואחיו. במקום התפתחה קטטה ומשפנו השלושה לעזוב, רדף אחריהם המערער ודקר שניים מהם - את האחד שתי דקירות בגבו ואת השני בחזהו. השניים פונו לבית החולים שם נקבע מותו של זה שנדקר בחזהו. בית המשפט המחוזי גזר על המערער 12 שנות מאסר בשים לב, מחד, להתנהגותו של המנוח וחבריו, אך מנגד לכך כי הדקירות מצד המערער נעשו כאשר המנוח וחבריו כבר עזבו את המקום. במסגרת הערעור הוקל העונש והועמד על 10 שנות מאסר.

בשים לב לכלל הנתונים שהובאו לעיל, לערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בערך זה; לנוכח כלל נסיבות האירוע ומדיניות הענישה הנהוגה, אני סבור כי המתחם שהוצע על ידי המאשימה (בין 5 ל 10 שנות מאסר בפועל), הינו ראוי ומייצג נכונה את כלל השיקולים לעיל.

אני סבור כי יש מקום בנסיבות העניין לחרוג מהמתחם לעיל, אם לקולא ואם לחומרא. לגבי הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, יש לזקוף לחובת הנאשם את עברו הפלילי. כאמור, הנאשם ריצה שתי תקופות מאסר (אחת מהן בעבודות שירות) כקטין בגין עבירות אלימות, רכוש וסמים. אעיר בהקשר למעורבותו של הנאשם בתחום הסמים, כי משמיעת הראיות בתיק זה עלה, על פני הדברים, שלא רק שהנאשם לא חדל מעיסוקו בתחום, אלא ש"פעילותו" במסיבות היער היתה בדיוק בתחום זה. מנגד, יש ממש בטענות הנאשם כי רק לאחר שעובדות כתב האישום תוקנו, הגיעה העת, מבחינתו, להודות בהן. ולכן אין לקוף לחובתו את הניהול. כמו כן, יש גם לזקוף לזכות שני הצדדים את הניהול הענייני והיעיל של ההליך. בנוסף, אני מאמץ את טענת בא כוח הנאשם בנוגע להפרת זכויות הנאשם במהלך חקירתו מיום 25.6.17. מדובר בחקירתו הראשונה של הנאשם שהתקיימה בבית החולים רמב"ם בחיפה סמוך לאחר שהגיע לשם כשהוא פצוע. למקום הגיע קצין מהיחידה החוקרת, הודיע לנאשם כי הוא זכאי להיוועץ עם עו"ד וכן הקליט את השיחה (הדיסק 1/ת1 והתמלול 1/ת1). בתגובה, מסר הנאשם כי הוא מעוניין ביועץ משפטי, נקב בשמו של עו"ד אסף צברי וביקש שהחוקר יתקשר לאמו כדי שזו תזמן את עו"ד צברי - וכך אכן נעשה. חרף זאת, החל החוקר בגביית גרסת הנאשם ועו"ד צברי הגיע למקום רק לאחר שזו נמסרה. התיאור לעיל הינו מינימליסטי ועושה חסד עם שהתרחש (והרוצה להעמיק - יאזין לדיסק לעיל). מדובר בהתנהלות פסולה וראויה לביקורת. עלה בבירור, כי לצד הקראת זכויות הנאשם (אז - החשוד) להיוועץ עם סניגור, המשיכה במקביל חקירת הנאשם, תוך התעלמות מזכויותיו וחרף בקשתו המפורשת, אותה ציין מספר פעמים, להיוועץ בעורך דינו (ולהרחבה אודות זכות ההיוועצות, ר' האמור בע"פ 1301/06 **אלזם נ' מדינת ישראל** (22.6.09); ע"פ 5121/98 **יששכרוב נ' התובע הצבאי** (4.5.06); ע"פ 3239/14 **חמאסה נ' מדינת ישראל** (8.11.16)). הגם שהגרסה שמסר הנאשם במסגרת אותה חקירה אינה כה רחוקה מעובדות כתב האישום המתוקן, במובן זה שלא גרם לעצמו "נזק" בעצם מסירתה, ברורה אי התקינות - לשון המעטה - באופן החקירה לעיל והדבר פגע בתקינות ההליך ובזכותו להליך הוגן. אני סבור שהדבר מצדיק ביטוי מסוים לעניין העונש - אם מתוקף ס' 40(10) לחוק העונשין המונה את התנהגות רשויות אכיפת החוק בין שיקולי קביעת העונש בתוך המתחם ואם על בסיס דוקטרינת "סעד מן הצדק" לעניין העונש. אפנה בהקשר

האחרון לע"פ 10715/08 ולס נ' **מדינת ישראל** (1.9.09) - דעת המיעוט ולפיה יש להפחית בעונש בשל פגיעה בזכות ההיוועצות; לע"פ 6145/10 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (21.8.13), שם הוקל העונש משום הפרת חיסיון מטופל - פסיכולוג; וכן לע"פ 1361/10 **מדינת ישראל נ' זגורי** (2.6.11) וכן ע"פ 1840/16 **אדרי נ' מדינת ישראל** (1.2.17), שם הוקל העונש משום מחדל חקירה. חזקה על המאשימה שתדאג להעברת המסר הנדרש לגורמי החקירה וכן לגורמים האמונים על הנחיית חוקרים.

סוף דבר, אני משית על הנאשם את רכיבי הענישה הבאים:

- 6 שנות מאסר לריצוי בפועל, החל מיום מעצרו - 25.6.17.
- הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 10 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.
- הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 4 חודשים, וזאת על תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון, ולמען הסר ספק - איומים בכלל זה.
- אני מחייב את הנאשם בפיצוי לטובת משפחת המנוח בסכום של 100,000 ₪, וזאת עד ליום 1.1.19. הסכום ישולם באמצעות מזכירות בית המשפט או המרכז לגביית קנסות אגרות והוצאות ונאסר על הנאשם ליצור קשר, במישרין או בעקיפין, עם משפחת המנוח בהקשר זה. הסכום יועבר לידי אביו של המנוח ויחשב כאילו הועבר לידי כל בני המשפחה.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט העליון.

ניתן היום, ט"ז סיוון תשע"ח, 30 מאי 2018, בהעדר הצדדים.